

Problema – complet

Prof. Adrian Panaete – Colegiul Național "A. T. Laurian" Botoșani

Fie $X(0) = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ \vdots \\ v_n \end{pmatrix}$ matricea coloană a valorilor inițiale din vârfurile grafului, $X(s) = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix}$

matricea coloană a valorilor la o secundă fixată s și $X(s+1)$ matricea valorilor la secunda $s+1$. Se poate

observa că $X(s+1) = AX(s)$ unde $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 0 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 1 & 0 & \dots & 1 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & 1 & 1 & \dots & 0 \end{pmatrix}$ este matricea pătratică de ordin n cu 0 pe

diagonală și 1 în rest. Se deduce imediat că $X(s) = A^s X(0)$.

Dar se observă că $A = U - I$ unde U este matricea pătratică de ordin n conținând numai 1 iar I este matricea unitate de ordin n . Deoarece U și I comută putem calcula $A^s = (U - I)^s$ folosind binomul lui Newton. În calcule se folosește și $U^2 = nU$ deci $U^p = n^{p-1}U$.

$$\begin{aligned} A^s &= (U - I)^s = \sum_{j=0}^s C_s^j U^{s-j} (-I)^j = \sum_{j=0}^{s-1} C_s^j n^{s-j-1} (-1)^j U + (-1)^s I = \\ &= \frac{1}{n} \left(\sum_{j=0}^{s-1} C_s^j n^{s-j} (-1)^j \right) U + (-1)^s I = \frac{1}{n} [(n-1)^s - (-1)^s] U + (-1)^s I \end{aligned}$$

Ținând cont de forma matricilor U și I se observă că matricea A^s conține numai două valori și anume $D_s = \frac{1}{n} [(n-1)^s - (-1)^s] + (-1)^s$ pe diagonală și $R_s = \frac{1}{n} [(n-1)^s - (-1)^s]$ în rest.

Pentru a obține valoarea din nodul k după s secunde trebuie să înmulțim linia k din A^s cu coloana $X(0)$ deci valoarea căutată pentru un query (k, s) este

$$R_s v_1 + R_s v_2 + \dots + R_s v_{k-1} + D_s v_k + R_s v_{k+1} + \dots + R_s v_n =$$

$$R_s (v_1 + v_2 + \dots + v_n) + (D_s - R_s) v_k =$$

$$= R_s V + (-1)^s v_k$$

$V = v_1 + v_2 + \dots + v_n$ se calculează o singură dată la citirea datelor, $(-1)^s$ depinde doar de paritatea lui s iar v_k este citit. Deci pentru un query este necesar să calculăm $R_s = \frac{1}{n} [(n-1)^s - (-1)^s]$.

Inversul modular modulo 100003 al lui n va fi calculat o singură dată pentru toate query-urile.

$(-1)^s$ depinde doar de paritatea lui s . Aplicând Mica Teoremă a lui Fermat pentru $p = 100003$ - număr prim și $a = n - 1$ stim că $a^{p-1} \equiv 1 \text{ modulo } p$ deci $(n-1)^{100002} \equiv 1 \text{ modulo } 100003$. În aceste condiții putem să înlocuim s din $(n-1)^s$ cu restul sau la împărțirea cu 100002. Deci dacă precălculem inițial puterile lui $n-1$ modulo 100003 pentru toți exponenții de la 0 la 100001 se poate răspunde la fiecare query în timp constant.